

ВПЛИВ СЕЗОННИХ ФАКТОРІВ НА ПОКАЗНИКИ ІМУНОБІОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Дослідження, проведені І.К. Колесниковим, Р.Г. Ягудіним (1981), П.Н. Никоноровим (1981), Н.П. Високосом (1986), А.І. Глазуновим (1990) на різних породах тварин, показали, що сезонні зміни кліматичних факторів впливають на продуктивність, фізіологічний стан корів та їх природну резистентність. Тому метою досліджень було виявити вплив сезонних факторів на показники захисних функцій організму корів української чорно-рябої молочної породи.

Проведеними дослідженнями встановлено, що сезон року впливає окремі зміни в показниках гуморальних і клітинних факторів захисту тварин. Так, переведення тварин від зимового стійлового до літнього пасовищного утримання значно підвищує захисні властивості організму. Особливо помітні зміни вмісту циркулюючих імунних комплексів, лізоцимної активності, бета- і гама-глобулінів. При цьому кількість циркулюючих імунних комплексів зменшується на 120 од., лізоцимна активність збільшується на 3,8%, бета- і гама-глобулінів, відповідно на 3,6 і 4,6%. Однак у літній період спостерігається зниження комплементарної активності на 0,02 од., загальних і активних Е-розеток — відповідно на 4,0 і 5,2% ($P < 0,05$).

Встановлені зміни і за вмістом загального білка і білкових фракцій в сироватці крові тварин. Так, влітку виявили підвищений вміст загального білка порівняно із зимовим періодом ($72 \pm 1,8$ проти $68,3 \pm 1,5$ г/л).

Поряд із збільшенням загального білка в літній період зростає і кількість альбумінів на 7% ($P < 0,05$), а вміст інших білкових фракцій у літній період зменшувався, особливо гама-глобулінів. За показниками бактерицидної активності сироватки крові та індексом завершення фагоцитозу в стійловий та пасовищний періоди утримання тварин істотних відмінностей не виявлено.

Отже, підвищення лізоцимної активності, вмісту загального білка та альбумінів в пасовищний період у корів української

© І.В. Мамчак, Н.М. Вахуткевич, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999 Вип. 31 – 32

чорно-рябої молочної породи свідчить про посилення імунологічних властивостей організму в зв'язку із сприятливішими умовами годівлі й утримання.

*Львівська академія ветеринарної медицини
ім. С.З. Гжицького*

УДК 636.2.082.

І.В. МАМЧАК, В.М. ЖИГАЛА, Ю.М. ЛУНИК,
І.І. ПОЛЯК, П.С. ЯКИМІВ

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ЗОНАЛЬНОГО ПРИКАРПАТСЬКОГО ТИПУ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ

На Прикарпатті й Буковині та частково в гірських районах Карпат (Львівська, Івано-Франківська області) здавна розводили симентальську худобу. Ще починаючи з першої половини ХІХ ст. тут займалися поліпшенням місцевої худоби бугаями-плідниками симентальської породи, завезеними переважно із Швейцарії та Австрії. В результаті тривалого поглинального схрещування і пізніше чистопородного розведення на початку ХХ ст. була створена велика популяція високопродуктивної місцевої симентальської худоби.

Ще в 1985 р., за даними бонітування, симентальська худоба займала друге місце після чорно-рябої — понад 326,8 тис. голів. Однак, в останні роки почали масово схрещувати симентальських корів переважно плідниками чорно-рябих порід, не враховуючи специфічних кліматичних і кормових умов Передгір'я і Карпат. Як свідчить досвід інших європейських розвинутих країн, у подібних зонах розводять лише гірські комбіновані породи — симентальську, швіцьку, пінцгауську та ін.

Проведене обстеження в 1998 р. на Львівщині показало, що в громадському секторі ще залишилося понад 3 тис., а в індивідуальному — понад 30 тис. маточного поголів'я місцевої симентальської породи, яку можна використати як основу селекційного матеріалу.

На основі проведених нами досліджень з міжпородного схрещування встановлено, що для створення м'ясних стад найдоцільніше як материнську основу використовувати симентальську по-

© І.В. Мамчак, В.М. Жигала, Ю.М. Луник,
І.І. Поляк, П.С. Якимів, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 — 32